

УДК 32.001

Сергій Кисельов

ІНТЕНЦІЇ ПОЛІТИЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті розглядаються основи сучасної культури, які автор бачить у світі особистості. Політична реальність має відповідати розвитку сучасного суспільства та бути спрямованою на задоволення насамперед інтересів особистості. Аналіз політики здійснено крізь призму понять "інтерес" та "влада". Автор наполягає, що у сучасних культурних умовах саме індивідуальний інтерес є виразом інтересу всезагального.

Можна по-різному визначати ту реальність, що є предметом знання про політику. Для будь-якого дослідника самий процес розуміння дійсності накладає відбиток на об'єкт пізнання. Звідси і різноманітні дефініції того самого предмета, і так звані різноманітні підходи до його вивчення. Logos неодмінно "втручається" у дійсність, вносячи в неї певні зміни, або перекручування. Отже, можна стверджувати, що в культурній реальності саме logos є тею підвалиною, що надає дійсності завершеної форми. Цю думку можна вважати перекладом на сучасну мову ідеї Архелая про те, що "справедливе і потворне існують не по природі, а за встановленням"!!].

У політологічному словнику політика визначається як "сукупність специфічних, неоднозначних дій, заходів та інституцій, за допомогою яких відбувається задоволення окремих, корпоративних, групових інтересів, здійснюється узгодження вирізнених частин диференційованого суспільства, узгодження інтересів різних соціальних груп, переважне задоволення інтересів панівних верств (через подання їх як усезагальних) і дійсне задоволення усезагальних інтересів "[2]. У цій дефініції можна побачити виділення процесуальної сторони аналізованого предмета – сферу діяльності. Крім цього можна виділити і предметну сторону, що є сталою і виражається у відносинах. Це відбито в "Короткому політологічному словнику": "Політика – сфера життєдіяльності суспільства, система певних суспільних відносин, взаємодії класів,

націй, інших соціальних груп, держав"[3]. Проте оскільки і процесуальна, і предметна форми є вираженнями відносин різноманітних соціумів, то можна сказати, що кожне суспільство має власні уявлення про політику, і більш того, політика, як цілокупність діяльності і відносин, знаходить свої власні норми і цінності залежно від форми правління й існуючого в даному суспільстві режиму. Звідси і впливає необхідність приведення різноманітних уявлень до певного загального знаменника у вигляді міжнародних норм.

З іншого боку, можна також стверджувати, що поняття "політика" не має взагалі власного онтологічного змісту. У сучасному суспільстві політичні відносини пронизують усе культурне життя, і в чистому вигляді існують "не по природі", а достатньо штучно, тільки в політичних інститутах. У цьому плані самі ці відносини можна розглядати як якусь спрощену форму моральних відносин. Хоча останні не мають власних інституціональних форм. Проте, як і моральність, політику можна справді розглядати як всепроникне явище. Це тотальне проникнення в усі сфери соціального життя обумовлює ускладнення конкретно-історичного вивчення цього феномена. Політика стає абстракцією, що виражає просто окремих зріз соціальної реальності.

Проте, виділивши цю суспільну сферу, можна побачити її субстанціальну значимість стосовно всіх інших духовно-практичних форм, таких як мистецтво, наука, мораль, і у пострелігійній культурі, навіть релігії, що

втрачає роль основи розвитку культури. Доступ до предметних утілень світової культури масової свідомості значною мірою залежить від наявної політичної ситуації, трансформація якої тільки і може змінити ставлення до мистецтва, релігії, та й до моральних норм. Політична даність визначає свої норми, основою яких виступає безпосередній політичний інтерес. Політика, а ще точніше, політична ідеологія, не "терпить" поряд із собою такі духовно-практичні форми, що виражають інші, ніж її власні, інтереси і світоглядні настанови. Тобто, субстанціальна значимість політики виявляється насамперед у тому, що вона виконує яскраво виражену світоглядну функцію, перекручуючи сприйняття світу, і видаючи це перекручення за істину.

Специфічною особливістю політики як соціального феномена є фіксація суперечностей інтересів різноманітних суспільних груп із подальшим їх подоланням, виходячи з інтересів суб'єкта політики.

Аналіз світоглядної функції політики дозволяє виділити два поняття, що значною мірою визначають її суть. Це поняття інтересу і поняття влади.

Інтерес є соціальною можливістю задоволення потреб. Або, як писав Ю.Осічнюк: "Інтерес можна визначити як *виявлення залежності задоволення потреб людей від соціальних умов буття*. Він має об'єктивний характер і складається незалежно від бажання і волі людей. В інтересах виявляється об'єктивна зорієнтованість людини на умови її буття"[4]. Політика і є специфічний, опосередкований засіб задоволення потреб. У цьому відношенні її можна розглядати як взаємовідносини інтересів суспільства. Ще Т. Гоббс писав, виходячи з рівності людей від природи, що "коли дві людини бажать однієї і тієї ж речі, якою, проте, вони не можуть володіти разом, вони стають ворогами"[5]. Тобто, можна сказати, що дві особи можуть мати ту ж саму потребу, але різні соціальні можливості її задоволення. Можливість задоволення потреб виявляється у протилежності інтересів, засобом вирішення

конфлікту інтересів різних людей, або груп, і виступає політика. Одним з її проявів і є згадувана Гоббсом війна. Проте англійський мислитель вказує і на пристрасті, що схиляють людей до миру, а тому політика виробляє й інші, відмінні від війни, засоби подолання протилежності інтересів людей. Отже, наявність конфлікту групових інтересів із наступним їхнім подоланням робить людське суспільство цивілізованим. Цікаво, що з точки зору Нікколо Макіавеллі, саме розбрати між плебсом і сенатом у Римській республіці зробили останню вільною і могутньою [6]. Суспільні відносини, абстракцією котрих і є політика, можливі тільки за умови подолання спрямованих у різні боки інтересів. Мирне розв'язання конфлікту інтересів базується, насамперед, на усвідомленні цих суперечностей. Головну роль у вирішенні цієї проблеми відіграє усвідомлений інтерес, що може бути як індивідуальним, так і груповим, і загальнолюдським. Саме ж вирішення зазначених суперечностей може відбуватися різноманітними шляхами, із використанням засобів маніпулювання масовою політичною свідомістю. При цьому інтерес суб'єкта політичної діяльності може видаватися за загальний як безпосередньо, так і опосередковано, а кількість медіативних елементів у ході подолання суперечностей може бути практично необмеженою і варіюватися залежно від наявної політичної ситуації, тонкощі мислення суб'єкта політики, ступеня розвитку суперечностей між інтересами різноманітних груп людей тощо.

Другим ключовим поняттям, що розкриває зміст політики як суспільного явища, є влада. Звернувшись до "Левіафана", можна прочитати фразу, що дає повну уяву про роль влади в політиці і громадському житті взагалі. "... Там, де немає влади, спроможної тримати усіх у підпорядкуванні, люди не відчувають ніякого задоволення (а навпаки, значну гіркоту) від життя в суспільстві" [7]. Бертран Рассел визначає владу як "виробництво намічених результатів" [8]. У будь-якому випадку, відносини владик- це відносини підпо-

рядкування. Примус, здійснюваний одним індивідом стосовно іншого, або однією групою людей, що володіє спільними інтересами, щодо іншої, може набувати різноманітних форм, але майже завжди реалізація інтересу залежить від того, до якої суспільної структури належить індивід або група - до пануючої, або підвладної. Феномен влади виступає регулятором боротьби інтересів. Доти, доки влада в суспільстві достатньо сильна, вона запобігає відкритому конфліктові інтересів. Природно, що інтереси підвладної суспільної структури повинні при цьому частково задовольнятися, але саме це часткове задоволення інтересів необхідно представити як найбільш повне в даній політичній ситуації. Згадані розбрати в Римській республіці мали позитивне значення в силу того, що їхню метою був захист свободи, яка є однією з найбільш значимих потреб людини. Реалізувати себе і власний інтерес може тільки людина, що відчуває себе вільною.

Сучасна ситуація докорінно відрізняється від ситуації епохи Відродження. Ця відмінність полягає в тому, що коли ренесансна людина тільки перебувала у пошуках власної індивідуальності [9], то сучасна людина справді відчуває себе індивідуальністю, а тому її прагнення виходять за рамки корпоративної свободи. Індивідуальність прагне до свободи особистої. Подібний стан речей ускладнює дії владної структури: вона змушена не тільки створювати можливості задоволення групових потреб різноманітних підвладних прошарків населення, але й значною мірою враховувати індивідуальні прагнення і потреби.

Усвідомлення людиною власної індивідуальності призвело до зміни культурної парадигми, що знайшла своє вираження у відомому положенні А. Шопенгауера про те, що "світ - моє уявлення" [10]. Індивід у такому світосприйнятті є вже не просто елементом соціуму, але субстанційною основою космосу. Це означає насамперед, що індивідуальний інтерес стає не менше значимим, ніж інтерес суспільний. А за

великим рахунком - він починає збігатися із загальним інтересом. Стабільність суспільства, у тому числі і політична, вже залежить не просто від часткового задоволення інтересів суспільних груп, що належать до підвладної суспільної підструктури, але навіть більшою мірою від задоволення індивідуальних інтересів. Цей момент помітив В. Барков, аналізуючи діалектику соціальної потреби і політичного інтересу. Він підкреслює вимушеність політичної теорії виходити з принципу конструктивного прагматизму, тобто "керуватися вектором корисності, вигідності соціально-політичних інновацій для людини, і, отже, для суспільства в цілому" [11]. Тобто, за сучасної культурної парадигми, що базується на приматі особистості і задоволенні її потреб, саме індивідуальний інтерес збігається із загально-людським. Груповий інтерес відходить на другий план: люди об'єднуються в партії, громадські організації, створюють державні утворення для задоволення індивідуальних інтересів, усвідомлюють вони це чи ні.

Повернемося до Рассела. Визнаючи, що концепція влади є кількісною, він стверджує, що саму кількість влади, яку мають різні люди, можна порівнювати. Якщо дві особи мають однакові бажання, і одна з них "реалізує ті ж бажання, що й інша, а також і свої інші бажання, то вона має більшу владу" [12]. Все це повною мірою стосується і політичної влади. Тому важко стверджувати, що люди, які перебувають при владі, мають якісь особливі якості порівняно з усіма іншими. Крім волі до влади. Вони такою ж мірою, як і всі інші, прагнуть до задоволення індивідуальних потреб, але мають для цього більше можливостей. І тут можна побачити суперечність між самим існуванням влади, у тому числі і політичної, як атрибута культури, покликаною узгоджувати інтереси, пом'якшувати їхню боротьбу, і індивідами - носіями влади, що захищають власний інтерес, навіть на шкоду інтересам суспільства, які вони і повинні виражати в першу чергу. Апеляції до владних структур, мабуть, і не можна назвати цілком наївними, але дієвими вони можуть бути тільки у тому

випадку, коли сила влади обмежена іншою силою. Суб'єкти влади залишаються людьми, більшості з котрих властиве вороже ставлення до культури.

Завдяки культурним нормам, що знаходять своє вираження в системі заборон, людське суспільство тільки і може існувати. Але, з іншого боку, самі ці норми обмежують індивіда. І влада як культурний феномен викликає в масовій свідомості відчуття зовнішньої сили, покликаної лише до обмеження можливостей самореалізації. Але культурні норми не зводяться тільки до встановлених владних норм. Моральні, естетичні та інші норми покликані обмежувати представників обох суспільних підструктур - пануючої і підвладної. Тому, видається справедливою думка З. Фрейда про те, що "хоч би як мало не були здатні люди до ізолюваного існування, вони, проте, відчувають жертви, що вимагаються від них культурою заради можливого спільного життя, як гнітючий вантаж"[13], незалежно від приналежності до відповідної структури.

В ідеалі управляти суспільством повинні люди, індивідуальний інтерес яких у першу чергу виражає інтерес суспільний, тобто, та меншість, що переборола власну ворожість до культури і стала її виразником або носієм. Але ідеал тому й ідеал, що він ніколи повною мірою не стає дійсністю. І. Кант писав, що "спроби здійснити ідеал на прикладі, тобто в явищі, скажімо, [зобразити] мудреця в романі, даремні, більш того, вони певною мірою безглузді і малоповчальні, тому що природні межі, що постійно порушують досконалість в ідеї, виключають можливість певної ілюзії в такого роду спробах, і тим самим роблять навіть підозрілим і подібним до простої вигадки те добро, що міститься в ідеї"[14]. Тому, розглядаючи реально існуючі в суспільстві політичні відносини, ідеал державного управління (як, наприклад, у Платона) можна розглядати лише як формотворчу ідею, що визначає сам процес розвитку відносин управління, але не регламентує ці відносини.

Проблема, таким чином, полягає в наступному. Оскільки владні відносини, що

регулюють взаємодію інтересів різноманітних груп й індивідів у суспільстві, є вираженням політичних відносин, то вони залежать, насамперед, від рівня розвитку суспільства. Реальна відповідність політичних відносин рівню суспільного розвитку визначається суб'єктами політичного процесу, тобто представниками владної і підвладної соціальних структур. І в першу чергу це дії влади, що, як було зазначено вище, здатні коригувати розвиток усіх форм активності людського духу. Таким чином, не зміна суб'єктів владної структури є панацеєю нормального політичного розвитку суспільства, а зведення до мінімуму залежності інтенцій цього розвитку від особистих інтересів представників структури влади. Тому що "безліч культурних людей, що відсахнулися б з жахом від вбивства або інцесту, не відмовляють собі у задоволенні своєї ненажерливості, своєї агресивності, своїх сексуальних пристрастей, не проминають нагоди нашкодити іншим неправдою, облудою, наклепом, якщо можуть при цьому залишитися безкарними, і це триває без зміни протягом багатьох культурних епох" [15].

Владний поділ суспільства на перший погляд здається дихотомічним, проте, це не зовсім так, з огляду на те, що прагнення до влади властиве усім людям. Тому Б. Рассел виділив просто різні форми прагнення до влади: експлікативну та імплікативну, властиву лідерам і послідовникам відповідно. (Точності заради необхідно відзначити і таку форму прагнення до влади, як відособлення, що властиво людям, які погано вписуються в суспільні структури, і шукають нішу для реалізації власної свободи) [16]. У послідовників прагнення до самоствердження, прагнення до влади врівноважується боязкістю, страхом того, що, незважаючи на всі витрачені зусилля, поставлена мета не буде досягнута. Прагнення до влади витискується в область несвідомого і замінюється іншими прагненнями. Але оскільки суспільна і, насамперед, політична влада є атрибутом будь-якого соціуму, то люди, в яких розвинена експлікативна форма

прагнення до влади, домагаються своїх цілей у різних, природно, масштабах, і можуть нав'язувати власний інтерес тим, хто йде за ними. Послідовник шукає лідера для досягнення *власних* цілей, для задоволення *власних* потреб, але у результаті працює на свого лідера. І, якщо лідер не задовольняє достатньою мірою потреби своїх послідовників, вони можуть почати пошуки нових лідерів, що більше відповідають їхнім інтересам. Зміна влади під час виборів і відбувається з цієї причини. Якщо інтереси послідовників задовольняються нижче межі, обумовленої розвитком суспільства, то зміна влади може відбутися і насильницьким шляхом. Тому стабільність суспільства, що є однією з найбільш вагомих політичних цінностей, залежить від того, наскільки повно задовольняються індивідуальні інтереси людей. У випадку ж, коли маси не можуть знайти достатньо авторитетного нового лідера, що володіє необхідною жагою влади, стара влада набуває більш жорстких форм, виступаючи, як влада оголена. Н. Макіавеллі стверджував, що народ розумніший і постійніший за володаря, але сильний тільки у масі. "Не існує нічого більш жадливого, ніж розгнудані, позбавлені вождя маси, і водночас-немає нічого більш безпорадного" [17]. Прагнення послідовників знайти собі лідера наштовхується на проблему обмеження задоволення представниками владної структури суспільства власних потреб за рахунок потреб суспільства. Проте єдиною силою, здатною стримувати владу, є влада. Влада послідовників стосовно лідерів. У протилежному разі, ми будемо мати справу з елементарною боротьбою за владу.

Сила і влада послідовників можуть виявлятися тільки в умовах більш-менш розвиненої демократії, крім того, наявність у суспільстві цієї сили є показником рівня розвитку демократії. Влада послідовників, на відміну від політичної влади, має на меті не досягнення державної влади, а контроль над нею. З певною умовністю можна провести аналогію між владою послідовників і вічною опозицією. Розходження між ними полягають у тому, що перша не є політичною владою. В

основі цієї влади лежить необхідність задоволення особистих інтересів людей маси. А коли це так, то її генезис безпосередньо пов'язаний із основою сучасного етапу розвитку культури - особистістю, що усвідомлює свій інтерес.

Безумовно, у "клані" послідовників теж є власні лідери і послідовники. У цьому відношенні подібне ділення може бути нескінченним. Суть відмінності тих або інших лідерів полягає в тому, що прагнення до влади виявляється у них по-різному.

Кажуть, скільки людей, стільки і думок. Щодо інтересу, можна сказати: скільки людей, стільки й інтересів. Звичайно, важко почувати себе задоволеним в умовах, коли ти хочеш гусака з локшиною, а одержуєш хліб із квасом. Проте інтереси, як і будь-яке інше явище, не тільки обгрунтовані, але й обумовлені. Ідея не така вже і нова. Ще в епоху Відродження в галузі політичної думки склалися два напрями, що виходять з усвідомлення людиною власної індивідуальності - гуманізм і комунізм. Якщо гуманізм оголошував вищою цінністю людську особистість, особисту свободу, то комунізм зосереджувався на створенні умов рівності людей. Логіка була достатньо простою: люди нещасливі через суспільну нерівність, отже, щастя ототожнювалося з умовами повної рівності. Але тут є наявна логічна помилка: заперечування консеквента на підставі заперечування антецедента має проблематичний, а не категоричний характер. Абсолютизація умов розвитку особистості веде до деградації самої особистості. Однак абсолютизація самої особистості веде до точно такої ж її деградації. І епоха Відродження - найяскравіший тому приклад, саме в цю епоху найвищі взлети людського духу співіснували з такими мерзенностями, витонченість яких примушує здригатись і нині [18]. Спробу теоретичного синтезу гуманістичних і комуністичних ідей зробив свого часу К. Маркс, але його не зрозуміли послідовники.

На запитання, чи можна дійсно створити суспільні умови, за яких індивідуальні інтереси усіх задовольнялися б якнайповніше,

відповідь, швидше за все, буде негативною. Подібна ідея має вираження в ідеалі, але у практичному плані є утопічною. Проте вона може задавати інтенції політичної діяльності і прагнення забезпечити такі соціальні умови, за яких індивідуальний інтерес сьогодні задовольняється більш повно, ніж учора - це реальна спрямованість людської думки і людських дій. І створення таких умов є тією потребою, яка, з одного боку, відповідає індивідуальним прагненням окремих індивідів, а з іншого, є практично загальною. Саме у цій точці індивідуальний і загальний інтереси збігаються.

Держава покликана виражати і захищати суспільний інтерес, тобто інтерес, що виходить за рамки індивідуального, але реалізація якого водночас уможлиблює соціальне життя індивідів. Держава покликана захищати своїх громадян від власних співгромадян - реалізація індивідуальних інтересів одних не повинна обмежувати інших. Обмеження виступають тут обмеженням обмежень. Необхідність політичної влади виникає з необхідності обмежень, або ширше - із дійсності культури. Ця інтенція влади у свою чергу потребує обмеження для запобігання її деформації. Виникає ситуація, що нагадує платонівську "третю людину". Розриває це порочне коло влада послідовників, що має певну владу над керуючими структурами, але не над індивідами, або тільки над індивідами, причетними до цих структур. Саме ця влада послідовників може забезпечити певну відповідність політичного процесу в суспільстві культурним реаліям сучасності, що виражається в переорієнтації задоволення інтересів: перше місце посідають не групові, а індивідуальні. Саме окрема особистість стає епіцентром усієї культури, що, таким чином, гранично розширює власний зміст.

Організацію й оформлення влади послідовників можна віднести до рубежу XIX і XX сторіч, коли з'являються перші громадські організації. Сьогодні важко уявити собі політичну структуру суспільства без так званих неурядових громадських організацій

(НУО), або без третього сектора. Контроль над владними структурами і представництво інтересів індивідів у НУО виявляється в таких їх функціях, як сприяння демократизації суспільства; посередництво між громадськістю, державними діячами і незалежними експертами; забезпечення доступу громадськості до інформації, яку владні структури намагаються приховати; забезпечення участі громадськості в процесі прийняття рішень, як на локальному, так і на загальнонаціональному рівнях; лобіювання окремих законів. У сучасному демократичному суспільстві сила влади залежить від суспільної думки, а остання, у свою чергу, формується пропагандою, що помітив ще Н. Макіавеллі. Інформаційно-просвітницька роль НУО зводить до мінімуму пропаганду в тих випадках, коли вона, м'яко кажучи, не зовсім відповідає дійсності.

Хоча сьогоднішній світ і не можна назвати єдиним, наявним є прагнення до єднання. Різні країни, держави і культури дедалі більше залежать одна від одної. Таким чином, апеляція не тільки до власної, але і до світової громадськості є вкрай ефективною, і багато НУО виходять на світовий рівень, щоб впливати на власні владні структури через міжнародні організації. Незалежне фінансування також сприяє об'єктивності оцінки й ефективності діяльності цих організацій. Об'єднання НУО сприяє більшій незалежності їх від власних урядів і перерозподілу коштів для роботи в регіонах, самофінансування яких у цьому напрямі обмежено. Наприклад, така організація як Freedom House "відслідковує прогрес і занепад у галузі політичних прав і громадянських свобод 191 нації в 60 територіальних об'єднаннях" [19]. Але діяльність громадських організацій потребує спеціального розгляду, тому у висновку можна тільки зазначити, що в Україні на сьогоднішній день їх налічується більш як півтори тисячі, за даними Довідника неурядових організацій України, а в 1997 році їх було зареєстровано 1631 [20]. Що ж, принаймні кількість їх не дуже засмучує.

1. *Диоген Лаэртский*. О жизни, учениях и изречениях знаменитых философов. - М. : Мысль, 1979.-С.108.
2. *Рябов С.Г.* Політологія: словник термінів і понять. - К.: Тандем, 1996.-С. 141.
3. Краткийполитологическийсловарь.-К.: РАПОУкрвузполиграф, 1992.-С. 63.
4. *Осичиук Е.В.* Идеал и деятельность. - К. : Вицашкола, 1981. - С. 28.
5. *Гоббс Т.* Левиафан, или материя, форма и власть государства церковного и гражданского // ГоббсТ.Сочинения:В2т.-М.:Мысль,1991.-Т.2.-С94.
6. *Никколо Макиавелли*. Рассуждения о первой декаде Тита Ливия // Никколо Макиавелли. Сочинения.-СПб: Кристалл, 1998.-С. 131-133.
7. *Гоббс Т.* Вказ. праця. - С. 95.
8. *Рассел Б.* Вказ. праця. - С. 19.
9. *Боткин Л. М.* Итальянское Возрождение в поисках индивидуальности. - М. : Наука, 1989.
10. *Шопенгауэр А.* Мир как воля и представление // Шопенгауэр А. О четверояком корне... Мир как воля и представление. Критика кантовской философии. - М.: Наука, 1993. - С. 141.
11. *Барков В.Ю.* Украина сегодня: политические, социальные и национальные детерминанты развития. - К : Стилос, 1998. - С. 34.
12. *Рассел Б.* Вказ. праця.-С. 19.
13. *Фрейд З.* Будущее одной иллюзии//Сумерки Богов.-М.: Политиздат, 1989.-С. 95.
14. *Кант И.* Критика чистого разума// Сочинения: В 6 т. - М. : Мысль, 1964. - Т. 1.-С. 502-503.
15. *Фрейд З.* Вказ. праця. - С. 101.
16. *Рассел Б.* Вказ. праця. - С. 8-19.
17. *Никколо Макиавелли*. Вказ. праця. -С.178.
18. *Лосев А.Ф.* Эстетика Возрождения. - М. : Мысль, 1982.
19. *FreedomInTheWorld*.-N.Y.:FreedomHouse, 1998.-P. 1.
20. Довідник неурядових організацій України. - К. : Творчий Центр КАУНТЕРПАРТ. Фонд COUNTERPART. Міжнародний фонд "Відродження", Фонд Євразія, 1997.

Serhiy Kyselyov

INTENTIONS OF POLITICAL REALITY IN THE CONTEXT OF CONTEMPORARY CULTURE

The paper considers the foundations of contemporary culture, which are seen by the author in the world of personality. It is alleged that political reality should correspond with the development of society and be directed towards satisfying the individual's interests. Politics is analyzed in the context of the concepts of "power" and "concern". The author claims that it is the individual's interest that represents the universal concern in contemporary cultural situation.